

**Sprawozdanie z realizacji systemu doskonalenia jakości kształcenia
w roku akademickim 2014/2015
Wydział Historyczno – Pedagogiczny**

Informacje ogólne

Komisja działająca w składzie:

- dr Piotr Sikora-przewodniczący
- dr Jacek Waldmajer- Instytut Filozofii
- dr Mariusz Garbiec – Instytut Studiów Edukacyjnych
- mgr Krzysztof Kowalski – Instytut Sztuki
- dr Magdalena Piejko – Instytut Socjologii
- mgr Joanna Heluszka – przedstawiciel samorządu doktorantów
- Paulina Piwowarczyk – przedstawiciel samorządu studenckiego

przedstawia Sprawozdanie z działalności Wydziałowej komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale Historyczno – Pedagogicznym za okres roku akadem. 2014-2015.

Sprawozdanie przygotowano na podstawie sprawozdań z działalności Instytutowych komisji ds. doskonalenia jakości kształcenia działających we wszystkich Instytutach na Wydziale Historyczno - Pedagogicznym

Okresowe przeglądy i monitorowanie programów kształcenia oraz ich efektów

Opis podjętych działań

Programy studiów są na bieżąco monitorowane przez dyrekcję wszystkich Instytutów oraz Rady Programowe kierunków i przy każdej okazji udoskonalane pod względem ich zgodności zakładanych i deklarowanych celów i efektów kształcenia. Zespoły w roku akad. 2014/2015 dokonał przeglądu programów kształcenia oraz ich efektów. Taka wersyfikacja nastąpiła również w związku z koniecznością dostosowania programów kształcenia do wymagań wynikających z nowych regulacji KRK. Ogółem dokonano przeglądu i zweryfikowano na Wydziale Historyczno - Pedagogicznym 56 programów kształcenia. Wszystkie zweryfikowane w roku akad. 2014/2015 programy uzyskały akceptację Uczelnianego koordynatora ECTS i zostały zatwierdzone przez Rektora do realizacji od roku kad. 2015/2016 Przeprowadzono analizę treści kształcenia poszczególnych przedmiotów oraz przyjętych efektów. Skoncentrowano się na obowiązujących modułach, efektach i punktach ECTS. Rady Instytutów poddały analizie programy nauczania i sylabusy pod kątem zgodności z obowiązującymi zarządzeniami Rektora Uniwersytetu Opolskiego. Dokonano modyfikacji treści programowych wybranych przedmiotów.

Wnioski

W miarę powiększania się zasobów zajęć, które prowadzą pracownicy programy studiów powinny być one wzbogacane w taki sposób, aby umożliwić studentom uczestniczenie w zajęciach o różnym profilu problemowym, co pozwoli im w możliwie najpełniejszy sposób uczestniczyć w pracach naukowych prowadzonych w ramach Instytutów

Nowe kierunki , specjalności

Opis podjętych działań

W roku akademickim 2014-2015 uruchomiono następujące kierunki i specjalności

Nowe kierunki:

Zarządzanie informacją. Nowe media - studia I stopnia stacjonarne

Turystyka historyczna - - studia I stopnia stacjonarne

Nowe specjalności

Pedagogika

- Pedagogika medialna z edukacją artystyczną - - studia I i II stopnia stacjonarne

Pedagogika lecznicza z oligofrenopedagogiką - - studia II stopnia stacjonarne - studia I i II niestacjonarne

- Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z edukacją artystyczną - studia I stopnia niestacjonarne

- Animacja społeczno – kulturalna - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

- Pracownik służb społecznych z językiem niemieckim - - studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Socjologia

Socjologia organizacji - - studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Studia miejskie - studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Filozofia

Filozofia - - studia I stopnia stacjonarne

Etyka - - studia I stopnia stacjonarne

Zarządzanie wiedzą z infobrokeringiem - - studia I stopnia stacjonarne

Zintegrowane doradztwo filozoficzne - - studia II stopnia stacjonarne

Historia

Archiwistyka i dokumentacja - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Dokumentacja - - studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Historia kultury materialnej - - studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Ochrona dziedzictwa kulturowego

Menadżer kultury - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Grupy rekonstrukcyjne, historia wojskowości - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Jednocześnie w trakcie roku akadem. 2014-2015 trwały prace koncepcyjne nad nowymi kierunkami i specjalnościami. Zatwierdzono następujące nowe specjalności – rozpoczęcie od roku akad. 2015/2016

Pedagogika:

- Pedagogika małego dziecka z wychowaniem przedszkolnym, studia II stopnia stacjonarne i niestacjonarne oraz I stopnia niestacjonarne

- Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna z edukacją artystyczną - I stopnia stacjonarne

Pedagogika – Animacja i organizacja czasu wolnego studia I stopnia niestacjonarne

Pedagogika pracy w zakresie BHP - studia I stopnia niestacjonarne

Socjologia – Intercultural Communication - studia II stopnia stacjonarne

Historia

Archiwistyka i zarządzanie współczesną dokumentacją - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Historia i zarządzanie dobrami kultury - studia II stopnia niestacjonarne

Ochrona dziedzictwa kulturowego

- Turystyka i rekonstrukcje historyczne studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Politologia

Doradztwo i zarządzanie polityczne - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Samorząd i administracja publiczna - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Studia europejskie - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Stosunki międzynarodowe

Bezpieczeństwo międzynarodowe - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Nowa dyplomacja - - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Negocjacje międzynarodowe- - studia I stopnia stacjonarne i niestacjonarne

Wnioski

Instytuty starają się na bieżąco dostosowywać ofertę do potrzeb rynku. Ta strategia wydaje się w miarę skuteczna, co odzwierciedlają wyniki rekrutacji w roku 2015. Wydz. Historyczno – Pedagogiczny w dalszym ciągu notuje największe nabory ze wszystkich Wydziałów UO. Problemem staje się zbyt duże rozdrobnienie specjalności i w przyszłej rekrutacji ich liczba powinna zostać zredukowana. Zwrócono uwagę, że należy wygasić specjalności, na które nie udało się dokonywać naborów.

Oferta studiów podyplomowych dostosowanych potrzeb rynku

Opis podjętych działań

Wydział Historyczno - Pedagogiczny prowadzi jedynie niewielką liczbę studiów podyplomowych, jednak te, które istnieją dostosowane są do potrzeb rynkowych.

Instytut Filozofii prowadzi nabór na studia podyplomowe z zakresu etyki i filozofii: „Etyka i filozofia w szkole”. Studia te są dobrze przystosowane do warunków na rynku pracy.

Instytut Historii w związku z koniecznością poszerzania kompetencji przez kadre nauczycielską, szczególnie szkół średnich, zorganizował studium podyplomowe z zakresu Historii. W roku akad. 2014/15 zrealizowano zajęcia przewidziane programem na sem. I (są obecnie kontynuowane). Grupa słuchaczy jest jednolita, tzn. tworzą ją nauczycielki jęz. niemieckiego, toteż zgodnie z zapisami Programu studiów, zajęcia dopasowano tak, by absolwenci mogli prowadzić także lekcje z przedmiotu Historia i kultura Niemiec, realizowanego w ramach kształcenia dwujęzycznego (część zajęć jest realizowanych w jęz. niem., szczególny akcent położono na prezentację treści związanych z historią Niemiec i Śląska). W celu dotarcia z ofertą, oprócz informacji o Studium na stronach internetowych UO, przekazano pakiet danych do Kuratorium Oświaty w Opolu i Katowicach, informowano o ofercie w mass mediach (regionalna rozgłośnia Polskiego Radia w Opolu, „Wochenblatt”).

INP zatwierdzono program studiów - Asystent kulturalny w ramach krajów V4 – projekt w ramach Grupy Wyszehradzkiej – uzyskano grant dydaktyczny, ale umowy nie podpisano ze względów organizacyjno-finansowych pomiędzy V4 i UO.

ISE - Zorganizowano przy współpracy z Wydziałem Oświaty studia podyplomowe „Wczesne nauczanie języka angielskiego z edukacją artystyczną” zgodnie z wymogami kwalifikacyjnymi nauczycieli przedszkola. Opracowano siatkę studiów i efekty kształcenia. Studia podjęło 36 nauczycieli pracujących w przedszkolu na terenie miasta Opole. Podjęto próby zorganizowania w roku akad. 2015/2016 studiów podyplomowych dla nauczycieli kształcenia wczesnoszkolnego. Określony został katalog obszarów i dziedzin, które wymagają dalszego doprecyzowania, dzięki czemu przedsiębiorcy otrzymają ofertę konkretnych studiów, dostosowanych do ich potrzeb.

W Instytucie Psychologii w roku 2014/2015 w ofercie studiów podyplomowych znalazły się studia z zakresu Psychologii Transportu oraz Psychoprofilaktyki Zaburzeń Psychiczych, diagnozy i terapii psychologicznej. Studia podyplomowe z zakresu Psychologii Transportu - rozwój transportu znacznie poszerzył zakres zadań stawianych przed psychologami. Obok tradycyjnego kierunku jakim był dobór zawodowy pojawiły się nowe pola działania jak reedukacja kierowców czy współdziałanie w analizach wypadków. Celem studiów było stworzenie formalnych

podstaw do uzyskania uprawnień do prowadzenia badań psychologicznych osób kierujących pojazdami oraz odpowiednie przygotowanie słuchaczy studiów do pełnienia roli psychologa transportu. Oferta studiów przeznaczona była dla osób posiadających tytuł zawodowy magistra psychologii, które były zainteresowane uzyskaniem uprawnień do przeprowadzania badań psychologicznych w zakresie psychologii transportu. Podstawę prawną stanowi art. 87 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Ustawa o kierujących pojazdami Dz. U. z 2011 nr 30, poz. 151 z późniejszymi zmianami. Zajęcia były prowadzone zarówno przez pracowników naukowo-dydaktycznych Instytutu Psychologii, jak i doświadczonych wykładowców i praktyków spoza UO. Studia z Psychoprofilaktyki Zaburzeń Psychiczych, diagnozy i terapii psychologicznej -adresowane były do nauczycieli, pedagogów, pracowników służb więziennych, pracowników ośrodków wychowawczych, osób zajmujących się pracą w instytucjach pomocowych np. pracowników socjalnych, pielęgniarek oraz wszystkich osób zainteresowanych psychologią kliniczną, profilaktyką zaburzeń, stosowanymi współcześnie formami interwencji psychologicznych oraz szeroko rozumianą pomocą psychologiczną (w tym terapią). Przeznaczone były dla osób, którym w pracy zawodowej potrzebne jest rozumienie mechanizmów ludzkiego zachowania, wiedza co do granic pomiędzy normą i patologią oraz podstawowe umiejętności radzenia sobie z zaistniałymi sytuacjami trudnymi.

Wnioski

Ze sprawozdań Instytutowych wynika duża rozbieżność, co do polityki w zakresie realizacji studiów podyplomowych.

Studia podyplomowe znajdujące się w ofercie edukacyjnej Instytutu Psychologii, ISE czy Instytutu Historii odpowiadają potrzebom rynku pracy. Ich niewątpliwym atutem jest dostarczanie nie tylko wiedzy teoretycznej (wykłady, seminaria), ale także kształtowanie ważnych umiejętności praktycznych (warsztaty, treningi). Zajęcia prowadzone są zarówno przez kadrę naukową Instytutu Psychologii UO, jak i zaproszonych specjalistów praktyków spoza Uczelni, co podnosi, jakość prowadzonych zajęć.

Podkreśla się jednak, że w obecnych realiach ekonomicznych nie jest łatwo prowadzić kierunki studiów podyplomowych spełniające kryteria wysokiej, jakości kształcenia. Z tego względu np. Instytut Filozofii informuje, że nie jest wskazane otwieranie kolejnego kierunku studiów podyplomowych. Natomiast w sprawozdaniu z Instytut Historii wskazano odmienną perspektywę, że Studia Podyplomowe przygotowane i realizowane z naciskiem na wysoką jakość oraz dostosowane do wymagań rynku są pozytywnie odbierane przez słuchaczy, o czym może świadczyć zwiększenie stanu osobowego w trakcie trwania studiów.

Czy wydział , jednostka posiada strategię doskonalenia jakości kształcenia

Opis podjętych działań

Wszystkie Instytutowe Komisje ds. doskonalenia, jakości kształcenia działające we wszystkich Instytutach na Wydziale Historyczno – Pedagogicznym opracowały strategię ds. doskonalenia, jakości kształcenia. Wewnętrzny (Instytutowy) System Jakości Kształcenia, obejmuje analizę kadry naukowo-dydaktycznej, przeglądy programów i efektów kształcenia, ocenę pracowników, hospitację zajęć, współpracę z jednostkami zewnętrznymi. Taki w pełni zintegrowany system w roku akad. 2014/2015 funkcjonował już w Instytucie Studiów Edukacyjnych. Stał się on także podstawą do stworzenia Wydziałowej strategii doskonalenia jakości kształcenia.

Wnioski.

W dyskusji wskazane, że konsultacje ze studentami powinny stanowić kluczowy element procesu formowania strategii wydziałowej.

Mocne i słabe strony w zakresie doskonalenia jakości kształcenia**Opis podjętych działań**

Jako mocne strony podkreślono m.in.:

Podjęcie w Instytutach intensywnej współpracy z gronem studentów w zakresie doskonalenia jakości kształcenia. Położono nacisk na praktyczny wymiar zajęć dydaktycznych (wyposażenie absolwentów w umiejętności, a nie tylko wiedzę). Podjęto na Wydziale HP współpracę międzyinstytutową i międzyinstytucjonalną z potencjalnymi pracodawcami (szkoły, organy administracji samorządowej, placówki naukowo-badawcze i popularyzujące wiedzę historyczną takie jak muzea, biblioteki; podmioty zajmujące się eksploracją archeologiczną). Odbywano praktyki i staże zagraniczne realizowane przez studentów.

- Modernizacja procesu dydaktycznego (stosowanie podczas zajęć nowoczesnego sprzętu elektronicznego)

Mocną stroną jest rozszerzenie współpracy z pracodawcami. Przykładem jest tu powołanie Przedszkola Publiczne nr 25 w Opolu jako placówki eksperymentalnej pod patronatem Uniwersytetu Opolskiego. Opracowano zakres działań w celu zorganizowania Uniwersyteckiej Akademii dla Rodziców.

Do mocnych stron należy zaliczyć także zaangażowanie i nakład sił wszystkich pracowników i studentów, zaangażowanych w realizację licznych projektów, zmierzających ku poprawie jakości kształcenia. konkursu:

Mocną stroną w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale HP jest dopasowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz zwiększenie atrakcyjności kształcenia poprzez łączenie teorii z ofertą zajęć praktycznych, warsztatów, spotkań dyskusyjnych. Obszarem rozwojowym jest budowanie ściślejszej relacji ze środowiskiem lokalnych pracodawców.

Do słabych stron w dyskusji zaliczono przed wszystkim:

- Pomimo, że w Instytutach od wielu lat prowadzone były działania budujące jakość kształcenia to obecna kodyfikacja czynności i wielokierunkowej oceny jakości pracy prowadzi do zbiurokratyzowania procedur i generowania dokumentów nie mających odzwierciedlenia w pracy nauczycieli akademickich

- brak jest współpracy pomiędzy jednostkami organizacyjnymi UO w zakresie opracowanej spójnej strategii - odbiurokratyzowanej

- posiadanie zbyt małych środków finansowych na działania związane z podnoszeniem jakości kształcenia.

Wnioski

Opracowana strategii, powinna stanowić punkt wyjścia dla procesu systematycznego doskonalenia procesów kształcenia. W najbliższej przyszłości należy dążyć do pozyskania środków finansowych, w ramach projektów grantowych na doskonalenia jakości kształcenia, gdyż nie da się tu uzyskać znacznej poprawy bez odpowiednich nakładów finansowych.

Dostępność zajęć prowadzonych w języku obcym**Opis podjętych działań**

Kursy zajęciowe realizowane w wielu Instytutach posiadają w większości wersje obcojęzyczne, które mogą zostać uruchomione, gdy pojawi się taka możliwość. Taka

korzystna sytuacja dotyczy w szczególności Instytutów: Filozofii, Politologii, Psychologii, Socjologii i Sztuki. Pozostałe Instytuty także oferują kursy obcojęzyczne, choć w bardziej ograniczonym zakresie Obecnie studia w j. obcym prowadzone są w Instytucie Politologii a Instytut Sztuki planuje ich uruchomienie studiów i podjęto w tym celu prace przygotowawcze

Wnioski

Kursy powinny być prowadzone w języku obcym, gdy tylko pojawi się taka możliwość organizacyjna i finansowa.

Procedury dyplomowania oraz związek z kierunkiem lub specjalnością

Opis podjętych działań

W roku akademickim 2014/2015 wdrożono w całości na Wydziale Historyczno – Pedagogicznym procedurę dyplomowania określoną w wewnętrznych procedurach jakościowych UO. Stosowana jest obowiązująca na UO procedura dyplomowania [SDJK-O-U10](#). Szczególnie należy podkreślić, że od tego roku procedura dyplomowania prowadzona jest w całości z wykorzystaniem systemu USOS. Cała wdrożona procedura przebiegała sprawnie i nie notowano większych problemów. Nie ma żadnych zastrzeżeń, co do merytorycznego związku przedstawionych do obrony prac licencjackich i magisterskich ze studiowanym kierunkiem i specjalnością
Opublikowano na stronach Instytutów dokumenty i zasady dotyczące procedury procesu dyplomowania.

Wnioski

Należy zachęcać dyplomantów do publikacji ich prac. W tych celach należały stworzyć platformę, na której publikacja byłaby możliwa

Dodatkowe zajęcia dla studentów (wykłady otwarte, konferencje naukowe, warsztaty, wyjazdy studyjne itp.

Opis podjętych działań

Poszczególne Instytuty Wydziału Historyczno – Pedagogicznego prowadziły bardzo intensywne działania na rzecz wzbogacenia oferty edukacyjnej dla studentów o dodatkowe elementy

Instytut Filozofii

Instytut Filozofii prowadzi bardzo wiele działań promocyjnych, a do najważniejszych należą wykłady i seminaria z cyklu Opolskich Spotkań Filozoficznych odbywające się w Muzeum Śląska Opolskiego oraz zajęcia w Pogadalni Filozoficznej (www.pogadalia.pl).

Instytut Historii

Przy udziale większości pracowników IH UO i wsparciu studentów z myślą o uczniach szkół średnich zorganizowano „Wielką Powtórkę z Historii” pod hasłem (Historia=Źródła+Interpretacja). Zorganizowano: cykl wykładów prof. dr. hab. S. Nicieji „Kresowa Atlantyda” wygłaszanych w całej Polsce; Program Archiwum Historii Mówionej realizowany przy współpracy z Domem Współpracy Polsko-Niemieckiej przez dr A. Dawid (udział młodzieży szkół średnich woj. opolskiego i śląskiego ze współudziałem studentów IH UO); cykl wykładów dr. A. Maziarza, wygłoszonych dla uczestników Uniwersytetu III Wieku; warsztaty prowadzone przez dr. Maziarza wraz ze studentami IH UO w szkołach średnich na temat „Dzieci i młodzież w Auschwitz”; dr A. Gołębiowska prowadziła warsztaty dla studentów specjalności nauczycielskiej (i nie tylko) z zakresu kompetencji miękkich – przede

wszystkim z autoprezentacji, komunikacji interpersonalnej, inteligencji emocjonalnej, radzenia sobie ze stresem; wyjazd studyjny do Warszawy studentów specjalności nauczycielskiej, w ramach którego studenci mieli możliwość obserwowania pracy szkół systemowych i alternatywnych. Uczestniczyli w spotkaniach i warsztatach z edukatorami w Muzeum Powstania Warszawskiego, Muzeum Historii Żydów Polskich i innych; dr M. Białokur kontynuował realizowany od wielu lat projekt Seminarium Auschwitz: historia i symbol; w warsztatach organizowanych na terenie b. KL Auschwitz wzięło udział 20 studentów IH UO i tyłuż uczniów III LO w Opolu; tenże zorganizował ogólnopolską konferencję prawno-historyczną z okazji 990. rocznicy koronacji Bolesława Chrobrego – z udziałem m.in. absolwentów i obecnych studentów IH UO; tenże we współpracy z PTH Opole organizował w III LO Opole Opolskie Dni Kultury Średniowiecznej; dr M. Świder zorganizowała wyjazd do Heidelbergu dla 5 studentów IH UO; dr hab. prof. UO B. Czechowicz przez 5 dni przybliżał przeszłość Śląska Opolskiego studentom krakowskiej Akademii Dziedzictwa – warsztaty organizowało Międzynarodowe Centrum Kultury z siedzibą w Krakowie; tenże pełnił funkcję opiekuna naukowego podczas konferencji studenckiej „Od Husa do Lutra. Śląsk w dobie przemian religijno-społecznych”, zorganizowanej przez studentów IH UO; dr hab. T. Ciesielski – konferencja naukowa adresowana także dla studentów III stopnia w Odessie temat „Odessa i południowa Ukraina w ukraińskiej i polskiej historiografii” – organizatorzy IH UO, Fakultet Historyczny Uniwersytetu Odeskiego, patronat i wsparcie organizacyjne Generalny Konsul RP w Odessie (4 doktorantów); Inwentaryzacja poloników w archiwum Muzeum Artylerii, fond Sztabu Generalnego Artylerii, akta generała feldzeugmeistra Ludwika ks. von Hessen-Homburg – przy wsparciu Generalnego Konsula RP w St. Petersburgu (student II stopnia, 3 studentów III stopnia); wyjazd studyjny do Torunia 3-dniowy (20 studentów II stopnia i 1 III stopnia); wyjazd studyjny do Wrocławia 1-dniowy (11 studentów I stopnia); cykl wykładów dr Magdaleny Przysiężnej – Pizarskiej, wygłoszonych dla uczestników Uniwersytetu III Wieku, Biblioteki Publicznej, Towarzystwa Krajoznawczego. Urzędu Miasta w Byczynie, Narodowego Instytutu Dziedzictwa” oraz uczniów ze szkół średnich na temat: „Zachowane dziedzictwo kulturowe Śląska”, „Wierzenia i obrzędy od czasów najdawniejszych do okresu wczesnego średniowiecza”; warsztaty archeologiczne prowadzone przez dr Magdaleny Przysiężną – Pizarską dla uczniów szkół średnich obejmujące zagadnienia związane z chrystianizacją Polski, obrzędowością, wierzeniami, rekonstrukcją historyczną i dziedzictwem kulturowym od epoki kamienia do okresu wczesnego średniowiecza; prof. dr hab. B. Kubis we współpracy ze studentami SUM i studium dr. zorganizowała dwie konferencje doktoranckie: „Trudne życie z pamięcią, czyli stacje odzyskanej obecności” (22.01.2015) – we współpracy z Archiwum Państwowym w Opolu i PTH oddz. w Opolu

Konferencją studencką było sympozjum „II wojna światowa w słowach i obrazach” (13-14.05.2015) – zorganizowane przez prof. B. Kubis wspólnie z dr A. Gołębiowską we współpracy opolskim IPN, PTH oddz. w Opolu i firmą Phalax. Planszowe Opole Opiekunki Studenckiego Koła Naukowego w IH UO dr A. Gołębiowska oraz dr A. Dawid wspierały studentów w organizacji dwóch konferencji: „Rok 1945 na Śląsku” (21.01.2015) oraz „Dziejopisarstwo na przestrzeni wieków” (11.06.2015); opiekę merytoryczną nad konferencją studencką „Od Husa do Lutra. Śląsk w dobie przemian religijno-społecznych” (3.06.2015) roztoczył dr hab. prof. UO B. Czechowicz, natomiast dr hab. prof. UO Ujma wspierała opieką naukową warsztaty „Cultura Animi” organizowaną przez m.in. studentów IH UO (23-25.03.2015).

Prof. Ujma kontynuowała realizację projektu Dni kultury nowożytnej – organizowane

wraz ze studentami ówczesnego II roku Historii
Instytut Psychologii

W roku akademickim 2014/15 powstało w Instytucie wiele projektów i inicjatyw, mających bezpośrednio odniesienie do doskonalenia jakości kształcenia studentów drogą uruchamiania ich aktywności ponadnormatywnej. Te projekty i inicjatywy powstały w dużej mierze dzięki – znajdującej u pracowników Instytutu stosowne wsparcie merytoryczne i organizacyjne – aktywności czterech studenckich kół naukowych funkcjonujących w Instytucie, a także opolskiego oddziału Polskiego Stowarzyszenia Studentów i Absolwentów Psychologii, w którym studenci Instytutu z zaangażowaniem się udzielają.

I. Wykłady otwarte.

1. 25.04.2015, na zaproszenie Kierownika Studiów Podyplomowych "Psychologia Transportu", gościł w Instytucie dr Matúš Šucha z Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu w Czechach, ekspert w zakresie psychologii transportu, Dyrektor Instytutu Psychologii Uniwersytetu Palackiego w Ołomuńcu w Czechach. Dr Matúš Šucha wygłosił wykład pt. "Why we act in the traffic the way we do. Human Factors in the Traffic".
2. 9.05.2015, w ramach działań Studenckiego Koła Psychoterapeutycznego, wykład otwarty pt. "Prawdziwa historia psychoanalizy" wygłosiła mgr Ewa Sobczak – certyfikowany psychoterapeuta psychoanalityczny, superwizor i terapeuta szkoleniowy Polskiego Towarzystwa Psychoterapii Psychoanalitycznej i Kandydat w Polskim Towarzystwie Psychoanalitycznym.

II. Spotkania dyskusyjne.

1. Koło Naukowe Psychologii Społeczności 25.05.2015 zorganizowało spotkanie z dr hab. Grzegorzem Francuzem. Temat spotkania: „W poszukiwaniu szczęścia”.
2. Polskie Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Psychologii w grudniu 2014 i w styczniu 2015 zorganizowało spotkania z psychologami, ukazujące specyfikę miejsca pracy w danym miejscu. W grudniowym spotkaniu swoje doświadczenia zawodowe przekazywał studentom psycholog z Domu Dziecka, w styczniowym – psycholog z Ośrodka Interwencji Kryzysowej.
3. Studenckie Koło Psychoterapeutyczne zorganizowało 24.10.2014 spotkanie z osobą chorą na Zespół Tourette’a, pozwalające poznać życie osób z tą chorobą.

III. Konferencje.

1. I Ogólnopolską Konferencję Naukową „Różne oblicza terapii – teoria i praktyka” (22-23.04.2015, Wydział Teologiczny UO) współorganizowali studenci Instytutu reprezentujący Polskie Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Psychologii. Studenci Instytutu będący uczestnikami tej konferencji wzięli udział w pięciu dwugodzinnych warsztatach poświęconych różnym formom psychoterapii:
 - „Rysunek w diagnozie i terapii (mandale, rysunek rodziny, rysunki wyobrazeniowe)”
 - „Rusz ciało i uspokój umysł. Możliwości zastosowania choreoterapii w pracy z osobami nieprzystosowanymi społecznie i w rozwoju własnym”
 - „Wprowadzenie do podstaw medytacji”
 - „Joga – ruch, oddech, relaks”
 - „Coaching. Z czym to się je?”
2. Koło Naukowe Studentów Psychologii, Koło Naukowe Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA” oraz Studenckie Koło

Psychoterapeutyczne zorganizowały, z pomocą Instytutu Psychologii, konferencję „Psychologia w Codzienności”, która odbyła się 11.05.2015 w Studenckim Centrum Kultury UO.

3. Studentów Instytutu zaproszono do uczestnictwa w organizowanej przez Studium Nauk Humanistycznych i Społecznych Politechniki Wrocławskiej, we współpracy z Instytutem Psychologii Uniwersytetu Opolskiego i National Technical University of Ukraine “Kyiv Polytechnic Institute”, II Międzynarodowej Interdyscyplinarnej Konferencji Młodych Naukowców „Rozwój człowieka w przestrzeni materialnej i społecznej”. Miejscem konferencji była Strefa Kultury Studenckiej Politechniki Wrocławskiej, zaś jej data to 18-19.11.2014.
4. Zarząd Koła Naukowego Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA” uczestniczył w konferencji „Dziecko – świadek wyjątkowy. Ochrona psychologiczna i prawna dziecka w postępowaniu sądowym”, która odbyła się 27-29.03.2015 na Uniwersytecie Jagiellońskim.

IV. Szkolenia, warsztaty realizowane poza ramami konferencji, kursy.

1. Dwudniowe szkolenie z zakresu „Profilowania kryminalnego”. Organizator: Koło Naukowe Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA”.
2. Szkolenie z zakresu „Wiktymologia kryminalna”. Organizator: Koło Naukowe Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA”
3. Szkolenie z zakresu „Diagnoza zabójstwa pod wpływem silnego wzburzenia”. Organizator: Koło Naukowe Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA”.
4. Szkolenie EFPSA, na którym zostały przedstawione zasady działania Federacji (the European Federation of Psychology Students' Associations). Organizator: Polskie Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Psychologii.
5. 7-godzinny warsztat szkoleniowy z zakresu przeciwdziałania narkomanii dla studentów i absolwentów psychologii UO. Organizator: Polskie Stowarzyszenie Studentów i Absolwentów Psychologii.
6. Warsztat „Wykorzystanie arteterapii w pracy resocjalizacyjnej i terapeutycznej z osobami pozbawionymi wolności”. Organizator: Koło Naukowe Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA”.
7. Kurs z zakresu choreoterapii „Wybrane techniki i metody choreoterapeutyczne w pracy z grupą”. Organizator: Koło Naukowe Psychologii Sądowej, Kryminalnej i Penitencjarnej „AENIGMA”.

V. Spotkania warsztatowe.

Studenckie Koło Psychoterapeutyczne zorganizowało cykl spotkań warsztatowych z doświadczonymi praktykami. Oto tematy tych spotkań i zaproszeni praktycy:

1. "Sztuka przekazywania trudnych informacji czyli jak rozmawiać o śmierci" (mgr Karolina Tomiczek-Kudła – psychoonkolog związany z opolskim hospicjum „Betania”).
2. „Trening umiejętności terapeutycznych” (mgr Agnieszka Franczyk).
3. „Wykorzystanie arteterapii / muzykoterapia-choreoterapia i drama/ jako wspomaganie w terapiach dotyczących przemocy w rodzinie i uzależnień” (mgr Aleksandra Osińska).
4. „Wybrane zagadnienia z terapii uzależnień” (mgr Marek Łabudziński).

Instytut Sztuki

Dodatkowo organizowano w roku akademickim 2014/15 r:

- warsztaty artystyczne
- plenery artystyczne
- wykłady otwarte

Współpraca Pracowni Artystycznych o różnych profilach warsztatowych w celu integracji i interdyscyplinarności nauczanych zagadnień w zakresie sztuki w oparciu o pracę metoda projektów. Kontynuacja współpracy z Firmą Gabor, która ufundowała Stypendium/Nagrodę dla najzdolniejszej studentki IS UO, w danym roku ak., stypendium w wysokości 1000 euro, fundowane będzie przez 3 lata. To działania stymulujące studentów do wysiłku i pracy w ramach wymagań stawianych na Uczelni. Organizowanie wspólnych wydarzeń (Dyplomy absolwentów, inne wystawy, Jasełka, plenery, inne), które integrują społeczność dydaktyków i studentów. Wpływa to pozytywnie na relacje międzyśrodowiskowe i pozwala poszerzyć granice wzajemnej komunikacji i zrozumienia

Instytut Nauk Pedagogicznych

W INP odbyły się konferencje i seminaria naukowe, które były dostępne dla zainteresowanych studentów.

Instytut Studiów Edukacyjnych

W roku sprawozdawczym zorganizowano dla studentów dwa wykłady otwarte. Studenci kół naukowych uczestniczyli w konferencjach i warsztatach artystycznych

Instytut Politologii

Zorganizowano kilkanaście spotkań o charakterze naukowym, co świadczy o niezwyklej otwartości, pracowitości i zaangażowaniu wszystkich pracowników Instytutu.

Instytut Socjologii

14 kwietnia w ramach obchodów Dnia Ludzi Bezdomnych, studenci socjologii oraz wspólnie ze studentami pracy socjalnej (Instytut Nauk Pedagogicznych) wspólnie z pracownikami Instytutu Socjologii zorganizowali spotkanie integracyjne dla osób bezdomnych w Opolu, które miało miejsce w studenckim centrum kultury. Spotkanie miało nie tylko charakter integracyjny - miało także wymiar naukowy; jego część stanowiło wygłoszenie dwóch referatów naukowych poświęconych bezdomności (dr D. Berlińska, dr B. Cymbrowski).

15 kwietnia 2015 roku miała miejsce konferencja zorganizowana przez Studenckie Koło Naukowe Socjologów pt. „Socjologia emocji - teoria i praktyka”, w której udział (czynny) wzięli zarówno studenci, jak i pracownicy, oraz zaproszeni goście.

Wnioski

Działalność popularyzatorską należy kontynuować w wyznaczonych przez dotychczasową praktykę kierunkach, dbając jednocześnie o ich atrakcyjną formę. Sprawozdanie pokazuje dużą różnicę w podejściu do organizacji dodatkowych zajęć w poszczególnych Instytutach. Należy zintensyfikować te działania w tych Instytutach, które dotychczas nie są aktywne na tym polu. Należy rozwijać wyjazdy w ramach umów wielostronnych i bilateralnych z uczelniami w Europie i poza nią. Podkreślono także konieczność organizowania i prowadzenie wystaw artystycznych studenckich w oparciu o instytucje zewnętrzne, jak i bazę lokalową, którą dysponuje Uczelnia.

Przykłady dobrych praktyk

- Konsultacje ze studentami.
- Zajęcia popularyzatorskie w ramach OSF i Pogadalni Filozoficznej.

- Powstawanie nieformalnych grup rozważających zagadnienie jakości kształcenia.
- Od lutego 2014 r. do lutego 2015 r. prowadzono działalność Młodzieżowej Akademii Pedagogicznej (10 spotkań), w którą zaangażowani byli studenci studiów stacjonarnych,
- Działalność studentów w Instytutowych Kołach Naukowych (sekcjach),
- Jako dobra praktyka wskazywano także współpracę międzynarodową, gdyż przyczynia się ona w istotny sposób do podniesienia jakości kształcenia. – np. organizacja międzynarodowych praktyk w porozumieniu z uniwersytetami zagranicznymi w: Pradze, Uniwersytecie w Kiszyniowie, Odessie, Nowogrodzie, Petersburgu, Heidelbergu, a także innymi placówkami zagranicznymi, takimi jak Muzeum Artylerii i Generalnym Konsul RP w Odessie, Generalny Konsul RP w St. Petersburgu;
- Podjęcie współpracy z otoczeniem zewnętrznym (przedsiębiorcy, urzędy adm. publicznej);
- Równomierne rozłożenie (delegowanie) obowiązków związanych z podnoszeniem jakości kształcenia pomiędzy wszystkich członków zespołu pracowniczego.
- opracowanie zbioru zasad wewnętrznego systemu jakości kształcenia, opracowanych na podstawie zarządzeń Ministra Szkolnictwa Wyższego oraz zarządzenia Rektora UO z dnia 17.11.2014 r. - w roku akademickim 2014/15 wprowadzany był w Instytucie Psychologii w sposób kompleksowy, obejmując (1) analizę kadry naukowo-dydaktycznej pod kątem wymagań dotyczących kwalifikacji i doświadczeń zawodowych, 2) okresowe przeglądy i oceny planów studiów i programów nauczania oraz analizę efektów kształcenia, (3) ankietyzację studentów, (4) przygotowanie raportu dotyczącego systemu jakości kształcenia i opracowanie „Planu działania w podnoszeniu jakości kształcenia na lata 2015-2020”.
- włączanie studentów w działania badawcze (naukowe) pracowników -łączenie wiedzy teoretycznej z praktyczną;
- angażowanie praktyków do działań dydaktycznych;
- prowadzenie zajęć w języku obcym (angielskim), które są dostępne dla studentów Instytutu Socjologii jako kursy do wyboru. W szczególnych przypadkach możliwe jest wybranie zajęć z przedmiotów kanonicznych w języku angielskim (w r. akad. 2014/'15 studenci mogli brać udział w ćwiczeniach ze statystyki w jęz. angielskim; w bieżącym roku akad. - 2014/'15 – podobnie).
- udostępnienie studentom aplikacji na serwerach UO do realizacji badań ankietowych online – www.socjolab.uni.opole.pl – przy pomocy której studenci zrealizowali już wiele badań do prac magisterskich i licencjackich oraz innych badań własnych, oraz, co wiąże się z powyższym
- udostępnienie studentom korzystania z pracowni Socjolab, w której znajdują się komputery wyposażone w fachowe, licencjonowane oprogramowanie badawcze, co wiąże się z długimi godzinami konsultacji, znacznie wykraczającymi poza regulaminowe, osób opiekujących się pracownią,
- prowadzenie bloga poświęconego kursom: www.socjolekt.uni.opole.pl

Propozycje działań na rzecz poprawy jakości kształcenia

- systematyczna współpraca z gronem studenckim mająca na celu wskazanie słabych i silnych stron praktyki dydaktycznej w Instytucie
- w związku z dostrzeganymi problemami studentów w tworzeniu prac pisemnych (mankamenty np. w pracach licencjackich) – położenie większego nacisku na kontrolę tego typu wypowiedzi w trakcie studiów, czyli zwiększenie ilości pisemnych prac seminaryjnych;

- na kierunkach humanistycznych, takich jak Historia - zwiększenie nacisku wykładowców na studentów w kierunku poznawania szerszej literatury przedmiotu. O ile studenci dość sprawnie przygotowują prezentacje pp, o tyle trudniej im przychodzi przyswojenie większego materiału z opracowań monograficznych (drukowanych!);
- w minionym roku akad. studenci, szczególnie studiów dr, wykazali się dużą inwencją przy organizacji konferencji studenckich. Niestety, nie zawsze inicjatywy te przekładały się na wysoką jakość merytoryczną, stąd postulat zwiększenia nadzoru promotorów nad tego typu aktywnością podopiecznych, a więc np. wprowadzenie wymogu wystawienia rekomendacji referentom przez ich promotorów;
- wyzwaniem jest zrównoważenie wymogów akademickich ze słabnącym poziomem przygotowania podstawowego studentów (np. trudności z formowaniem dłuższej wypowiedzi, opracowanie dłuższego materiału; także kwestia aspiracji i odpowiedzialności części studentów za brak postępów w edukacji)
- pomniejszenie procedur biurokratycznych na rzecz wsparcia organizacyjno-technicznego procesu dydaktycznego
- prowadzenie wspólnych badań pracowników i studentów,
- promowanie osiągnięć dydaktyczno-naukowych,
- wprowadzenie innowacyjnych metod kształcenia (metoda projektu, samodzielna praca studentów w zakresie rozwiązań praktyczno-zawodowych),
- wymiana doświadczeń pracowników i nauczycieli,
- zwiększyć udział pracodawców w Zespole ds. podnoszenia jakości kształcenia,
- opracowanie nowych zasad praktyk pedagogicznych w kształceniu nauczycieli.
- pozyskanie finansowania zewnętrznego dla działań projakościowych;
- utworzenie Wydziałowego Biura ds. Jakości Kształcenia;
- wspólna realizacja projektów badawczych w obszarze Jakości Kształcenia.
- w zakresie zajęć oferowanych studentom Instytutu zasadna wydaje się propozycja systematycznego zwiększania liczby wykładów otwartych i spotkań z autorytetami reprezentującymi psychologię akademicką i praktyczną. Można zakładać, iż język angielski przestaje być barierą komunikacyjną dla studentów Instytutu, co ułatwia organizację wykładów i warsztatów prowadzonych przez obcokrajowców.
- dobrą praktyką, kierowaną do grupy studentów najzdolniejszych, jest włączanie ich do prowadzonych w Instytucie badań naukowych oraz ułatwianie im publikacji efektów ich pracy, poprzez wskazywanie czasopism, w których swoje teksty mogliby zamieścić, recenzowanie tychże tekstów, itp.
- wzbogacenie oferty edukacyjnej poprzez wyjazdy dydaktyczne do najważniejszych ośrodków kultury plastycznej w kraju i za granicą.

Wydziałowa Komisja
ds. Doskonalenia Jakości Kształcenia

dr Piotr Sikora-Przewodniczący